

Tretja vesela novica je, da se je visoka vlada usmilila nesrečne siromaščine Istrijanov; cesarske barke jim vozijo žita, in tudi ljudomili teržaški bogati kupci so jim milo pod pasho segli, ker zanje pobirajo žito in dnarje; več njih je 100 do 500 fl. na oltar ljudoljubja položilo. Bog jim poverni!

Iz Notrajskega 13. jan. Da so pri kopanju železne ceste blizu Urém jamo našli, ki je Postojnski podobna, in veliko vode v sebi ima, Vam je menda znano. V Planinskem okraju se je pa ena zgodila, ki jo bo dobro v „Novicah“ razglasiti. Neki gospodar pride s svojim vozom iz Tersta proti domu, in ima na vozu dobro skrit polič špirita, s katerim misli doma bolno živinče celiti. V Planini izroči voz in živino svojemu 20 letnemu sinu s poveljem, da naj se pelje domú, in naj nič ne postaja, oče pa gre po svojih opravkih na drug kraj k sodii. Sin, sicer pošten fant, je žganje silo rad pil, in primeri se, da je skriti cvet na vozu našel. Napije se ga do dobrega. Neki znanec po tisti poti pridši ga je še vidil, ko je na kolenih iz potoka vodo pil, drug človek pa, ki mu nasproti pride, ga že dobí na legnarjih znak ležečega, in ko ga praša, kaj mu je, mu odgovori: „Bolam sem“. To je bila zadnja beseda nesrečnega mladenca. Domú ga prinesó, za pijanega ga imajo, in skušajo mu s kofetom, mlekom in drugimi domačimi rečmi pomagati, — ali vse je bilo zastonj, preden je 24 ur preteklo, ga je smertna kosa zadela.

Iz Ljubljane. Nemškega gosp. inženirja Prajšna, kateri zavolj drenaže na Krajsko poklican je čez zimo v Ljubljani ostal, je kmetijska družba naprosila, da po dovoljenju c. k. šolske oblasti bode v Ljubljanskih šolah (v 3. klasu realne šole, v 2. nadstropju, kjer so nekdanj bogoslovske šole bile) ob nedeljah dopoldne od 10. do 11. ure ob kratkem in djansko razlagal obdelovanje travnikov ali senožet, namreč: kako vodo napeljevati na nje, in kako močirnem močje jemati brez drenaže in z drenažo. Kmetijska družba se nadja, da naši kmetovavci in posestniki travnikov, pa tudi drugi, ki bi utegnili kadaj posestniki biti, bojo radi prišli poslušat to razlaganje, ker smejo prepričani biti, da se ne bojo kesali za to uro. Če pride dovoljenje od c. k. deželne šolske oblasti že te dni, bo začetek prvo prihodnjo nedeljo, kar bomo oznanili v sabotnem listu.

Novičar iz mnogih krajev.

C. k. ministerstvo notrajnih oprav je ukazalo po vsih deželah pozvediti in prevdarjati: kako bi se dala v prid kmetijstvu postava osnovati, da bi vsak kmetovavec zamogel svoje posestvo bolj vkup spraviti (arondirati) po zameni kakšnih deleč od njegovega posestva ležečih delov z drugimi, ki so tikama ali blizo njegovega zemljiša. Vsak previdi, kako pripravno in neizrečeno dobro bi na vsako stran bilo, ako bi se grunti lepo vkup zložili, al težavno bo o tem pravo zadeti in zlasti termaste glave pod en klobuk spraviti; le po natančno prevdarjeni in po okoljšinah mnogoverstnih dežel osnovani postavi se zamore to zgoditi. — Po ukazu c. k. ministerstva se ne bojo vlishale prošnje za izpušenje iz vojašine (soldašine), ako se uzrokom za izpušenje prošnika že pred uzetjem v vojake (pred ascencijo) ne pridobí obveljava. Naj tedaj v vojake preklicani fantje ali njih stariši ali žlahtniki berž takrat, ko se napravljajo konskripcijski listi, ne zamudé na pravem mestu razodeti svoje domače ali druge okoljšine. — Vsled cesarske postave, po kateri naj se jemljejo nižji vojniki po prestani vojaški službi za hlapce, posle, stre-

žaje itd. v civilne službe, se je prerajalo, da v kancelijah, pri železnicah itd. je tacih sedaj edino le do-
služenim vojakom namenjenih služb 25.300. — Vladni Dunajski časnik je naznanil, da vlada za zdaj še ne misli vzeti dnarja na zajem (na pósodo), za prihodnje pa je že vse zagotovljeno za poravnavo deržavnih stroškov. — Na Dunaji si bojo judje zidali nov velik tempelj, kterege stroški so prerajtani na 300.000 fl. — 12. dan t. m. je v Veroni gosp. maršalu Radecki-mu umerla žena, rojena grofinja Strasoldova. — V Eberswangu v gornji Austrii je unidan neka kmetica po zmoti osolila emoke z mišico namesto s soljó in je tako zavedala sebe, svojega moža, svojega gosta in troje otrok. To je zopet žalosten dokaz, kako nevarno je mišico postavljati po kuhinjah! — Sliši se, da tudi na spodnjem Štajarskem v okrožju Mariborskem se je prikazala nesrečna goveja kuga. — Sedaj se je začela huda vojska med Rusi in Turki v mali Valahii. 6. dan t. m. je pri vasi Četate, ki leží ob Donavi pol drugo uro od Kalafata, napadlo 18 000 Turkov, večidel konjikov, Anrepov oddelk rusovske armade; ker je izzačetka rusovska ondašnja armada znesla le 6000 vojakov, so zmagovali Turki; ko je pa kmalo pritisnilo več rusovske armade, se je vnela tako huda bitva, ki je terpela tudi drugi dan, da je 3000 Turkov deloma ubitih, deloma ranjenih in vjetih bilo, med kterimi tudi neki paša; koliko je Rusov padlo, se ne vé. Konec te bitve še ni popolnoma znan, ker poznejše telegrafno naznanilo pravi, da so Turki 8. dan t. m. z vso silo spet ponovili napad in 9. t. m. posedli Četate. Berž ko ne je huda vojska zdaj že tudi pri Kalafatu, kjer se bote armadi naj huje prijele. 3. dan t. m. so odrinile tudi vse vojne barke angleške in francozke na černo morje; poveljnika zedinjenih bark sta pred odhodom na černo morje poslala naznanilo Rusom v Sebastopol, da angleško-francozko brodovje gré tje varovat turški svet in turške barke. Ne vé se še, kaj bo rusovski car rekel k temu početju; za gotovo pa se že pripoveduje, da je car overgel vsako vtikovanje družih vlad v razpor, ki je le med njim in turško vlado; rekel je car, da ne tirja od Turčije nič česar bi po obstoječih pogodbah ne imel pravice terjati; ako se vdá turška vlada temu, naj pošlje pooblastenca v Bukurešt, da se sklene mir. — Serbski knez ne bo tistih 2 pisem razglasil, po kterih je turška vlada vničila varstvo rusovsko nad knežijo serbsko. Odstavljeni knez serbski Miloš stanuje sedaj bliza Srbije na gradovih, ki jih ima v mali Valahii. — Ravno končavši „novičarja“ pride telegrafno naznanilo v Ljubljano, da po strašni bitvi so Rusi Turkom vzeli Kalafat.

Stan kursa na Dunaji 16. januarja 1854.

Obligacije	5 %	92 ⁷ / ₁₆	fl.	Esterhaz. srečke po 40 fl.	79 ¹ / ₂ fl.
deržavnega	4 ¹ / ₂ %	81 ⁷ / ₈	„	Windišgrac. „ „ 20 „	27 „
dolga	4 %	72 ³ / ₄	„	Waldstein. „ „ 20 „	— „
	3 %	55	„	Keglevičeve „ „ 10 „	10 ³ / ₈ „
	2 ¹ / ₂ %	46	„	Cesarski cekini.	5 fl. 42
Oblig. 5 % od leta 1851 B	110 ¹ / ₄	„		Napoleondor (20 frankov)	9 fl. —
Oblig. zemljiš. odkupa 5 %	88 ¹ / ₂	„		Suverendor	16 fl. —
Zajemi od leta 1834 . .	228	„		Nadavk (agio) srebra:	
„ „ 1839 . .	133 ³ / ₄	„		na 100 fl.	21 ¹ / ₄ fl.

Srednja cena mernika (pol vagana) žita: V Ljubljani 14. januar. pšenice domače 3 fl. 25.; banaške 3 fl. 40. — turšice 2 fl. 45. — soršice 3 fl. — — reží 2 fl. 30. — ječmena 1 fl. 50. — prosa 2 fl. 16. — ajde 1 fl. 59. — ovsá 1 fl. 20. — V Kraju 16. januar.: pšenice domače 3 fl. 25.; banaške 4 fl. — — turšice 3 fl. 1. — soršice 3 fl. 5. — reží 2 fl. 34. — ječmena — fl. — — prosa 2 fl. 10. — ajde 2 fl. 6. — ovsá 1 fl. 9.
V Kraju: prešiči, funt po 8 kr. — 7 kr.
Slanina (špeh) v bohih cent 23 fl. 30, v ribah 24 fl. 30.